

F O A I E

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 32.

Luni, 7. August.

1844.

ДЕСПРЕ НЕКЪСЪТОРИА МИ- РЕНЕАСКЪ.*)

Diva producas sobolem, patrumque
Prosperes decreta super jugandis,
Fem̄inis prolixis nova feraci
Lege Marita.

Horat Epist. XVIII. v. 17.

Дива потривитъ кълдъръ фиреа стригъ порзичеце,
Ка съ се паскъ фьитъръ, ваі де чела ч'о попрече.
Фоаеа литераръ 1838 Nr. 17 вер. 1.

Некъсъторіа е де доао фелісрї, зна преодаскъ, кареа дн висерика рьсъритълї пьтаї дитрѣ кълдгьрї се афлѣ, іар дн висерика апьслвї се дитнде песте тоатъ преодїнеа. Алтѣ некъсъторіе е міренеаскъ. Деспре некъсъторіа преодаскъ воїѣ грї кѣ алт прїлеж, кѣнд воїѣ арѣта диченвтѣл, кърсѣл шї фолосѣл ачедїї некъсъторїї. Акѣм враѣѣ а грї пьтаї деспре некъсъторіа міренеаскъ. Шней стьпкнїрї днделеапте, маї вѣртос дн каре съ афлѣ пьдїні лѣкьїторї, пѣ е тот зна, днсо арѣсе чеї міреанї саѣ ба? маї вѣртос ачеїа,

пе карїї нїчї вѣрста, нїчї констїтвдїа трѣпѣлї, нїчї стареа екѣномїї, нїчї о деосъвїтѣ фьгьдвїнцѣ, саѣ алте сконьрї евланїче дитрїте де с. висерїкѣ дї опреще дела късъторіе. Ачест фелїѣ де оаменї, карїї пьтаї дн капрїцѣ пѣ еѣ днсоарѣ, кѣнд нїмїка пѣї опреще, саѣ сокотїт ла тоате попоарѣле, ка нїще оаменї прїмеждїонї содїетѣдїї. — Дн репѣвлїка спартанїлор ачелор жвнї, карїї пѣ враеа а се днсѣра, пѣ ле ера словѣд а терце ла жокьрї, внде съ афла фете. Ачестор фелїѣ де жвнї а) аѣ порзичїт Лїкьсрг, ка іарна дн мїжлокѣл пїадѣлї съ жоаче дн хорѣ, шї съ кѣпте зн кѣптек, каре апѣмїт ера фькьт спре печїпстеа лор шї каре аша се днчепеа: „Сѣптем вреднїчї де педепсѣ.“ Деодатѣ порзичї, ка тїнерїтеа ла ачест фелїѣ де неднсѣрацї, фїѣ кѣт де бьтрѣнї, съ пѣ ле де нїчї о чїпсте. Шнї четѣдан неднсѣрат, каре венї маї тѣрзїѣ ла адѣпареа де овїце, дї зїсе зн тїпѣр дн фацѣ, кѣ пѣ се ва скѣла пентрѣ ел дела локѣл сѣѣ, пентрѣ кѣ пѣ аѣ пѣкьт нїчї

*) Ачестѣ дїсертацїе їнтересантѣ неаѣ рьмас дела рьпосатѣл шї де дѣлче сѣвенїре вреднїкѣл доктор де медїцїнѣ шї фїлософїе Васїліе Нон фостѣл камерал фїзїк дн Златна.

Ред.

а) Кѣнд дитрєвїнцєз ачест кѣвѣнт жвнї, днцелег пе ачеї вѣрвацї, карїї дѣпѣ вѣрета де 25 де аїї пѣ враѣѣ сѣ се днсоаре, тѣлар кѣ ар пѣтеа.

патрії, нічі лѣї врези прѣнк, каре, кѣнд ва фї ел вѣтражн, сѣї деа ачешаш чїнсте а). Рomani чеї веки дѣкѣ аѣ авѣт леці ас-пра челор некѣсѣторїці. О леце дїп че-ле 12 табле арїат скріе: Celibes esse prohibitent. в). Дїп ачасть прїчїнѣ рomaniї педепсеа фoарте таре пре ачеїа, карїї пѣмаї дїп капрїцѣ пѣ се кѣсѣторїа, кѣнд дїп потрївѣ ла чеї кѣсѣторїці лї сѣ да мѣлдіме де прономїї, пентрѣ пїлдѣ, ла чеї некѣсѣторїці ле лѣа дрегѣторїїле, шї ал-теле пѣ ле маї да. д) Чел маї тїпѣр коп-сѣл дѣн Рoма пѣ дѣдрѣзнеа а порѣнчі, ка сѣї сѣ дѣкѣ вѣрцелеле (fasces) (чел маї таре septm ал дрегѣторїї) дѣпїнте, дакѣ пѣ авеа пѣмѣр пѣмїт де прѣнчі дѣн вїацѣ, саѣ тѣкар карїї ар фї мѣрїт дѣн рѣсвоїѣ пентрѣ патріе. Дакѣ дої четѣденї авеа зп асеменеа пѣмѣр де копїї, чеа маї таре прономїе авеа ачела каре ера дѣтрѣ аде-вѣр дѣсврат. д) Ън четѣдан, каре авеа треї копїї, ера скѣтїт де стражѣ; зп пѣ-мѣр маї таре де прѣнчі дешїдеа зпїї пѣ-рїнте кале ла челеа маї марї дрегѣторїї е). Кесар Азгѣст, ачел дѣпѣрат їзвїторїѣ де оменїре, фѣкѣ леце, ка фїеце-каре четѣ-дан сѣїшї їа невасть ф). Шї дѣн зрмареа ачешїї леці пѣсѣ пре зп кѣлѣраш roman (Eques) сѣпт жѣдекатѣ, пентрѣ кѣ пѣвреа а сѣ дѣсвра, шї кѣ аневое ар фї скѣпат

de pedepse, de пѣ ар фї dovedit, кѣ аѣ авѣт маї пїнте треї фечорї. Ачест дѣп-пѣрат ка сѣ опреаскѣ пе сѣпшїї сѣї де-ла о вїацѣ некѣсѣвоасѣ, аѣ пѣс деосѣвїте дѣждїї пе чеї некѣсѣторїці а), шї трасѣ ла сїне клїрономїїле ачелора, карїї дѣпѣ вѣр-ста де 25 де анї мѣреа некѣсѣторїці — прїп каре орѣндѣелї їсгопї кѣ тотѣл стрї-кареа кѣсѣторїцілор шї педерастїа, шї а-ша Рoма, каре прїп некoптенїтеле рѣсвоае ера сѣрѣчїтѣ де вѣрвацїї, їарѣ о дѣпїлѣ кѣ четѣденї чїнстїці. — Дѣн Рoма веке ачелора, кѣрор пентрѣ вѣрста тїперецелор пѣ пѣтеа а лї сѣ да дрегѣторїї марї, лї сѣ ерта атѣда анї, кѣндї копїї авеа, ка кѣ а-тѣта маї лесне се поате ажїнѣе ла дре-гѣторїї дѣпалте в). Каре авеа треї прѣнчі пѣ сѣ пѣтеа сїлї ла врео солїе; каре авеа чїпчі, ачела ера скѣтїт де орї че слѣжѣвѣ персоналѣ; каре авеа треїспрезече ера словод де тоате гревѣтїде д). Дѣн дѣка-тѣл Флоренцїї сѣ зїче а фї шї дѣн зїоа де астѣзїї леце, ка зп пѣрїнте, каре аре дої-спрезече прѣнчі, сѣ фїе скѣтїт де тоате гревѣтїде д): Рomaniї, ка сѣ арѣте попо-рѣлїї мѣрїмеа кѣсѣторїеї, алецеа оаменї дѣвѣцацїї, карїї дѣн кѣвїнтеле сале арѣта слава шї фoлосѣл, кѣре кѣрѣ дїп кѣсѣ-торїе спре вїпеле де овїце е). Нічі кѣ е вѣртѣтеа сѣфлетѣлїї ачеша, каре пе тїренї

а) Plutarchus in Lycurgo. Tom. I. p. m. 64.

в) Cicero de leg. lib. 3.

д) Н. G. Heinccii ant. Rom. Jurisprud. Lib. XLV. 15. Tacit. annal. XV. 19. Plin. Epist. VII. 16.

д) Lege Julia C 7.

е) Aul. Gell. Noct. Attic. Lib. II. C. XV.

ф) L. Jul. V. Fapia de maritandis ordinibus.

а) Ачасть дажде сѣ пѣмеа Dos uxoria, „Uxorium pendisse dicitur, qui quod uxorem non habuerit, ces populo dedit.“ Forertus, voce, uxorium, pag. 478.

в) Ulpian, l. e. ff. de min.

д) Arist. Polit. lib. II. cap. VII.

д) Giuseppe Passi Ravennate. Trattato dello stato maritale pag. 57.

е) Aul. Gellius. Lib. I. cap. VI.

дї дндеамнѣ спре некъсѣторіеа); саѣ де сокотеск еї аша, лесне пѣтем креде, кѣ ачещї вѣрвацї нѣ кѣпоск патѣра оменеаскѣ, дакѣ кред еї, кѣ дн мїжлокѣл знї шѣрї де патїмї пот сѣ рѣтѣе песїмдїторї. Кѣ де сѣ шї афлѣ знѣл саѣ алтѣл, каре патїмїле сале кѣ ачеа вѣрѣвдїе ле щїе днѣрѣна, кѣ каре ел днѣшнї ш'аѣ кѣвтат дѣштанѣл, тотѣш ачеаста нѣ се поате зїче песте тот шї де мѣлцїме, шї аша ла ачест фелїѣ де оаменї нѣмаї дѣтѣ кѣї ле рѣтѣн дескїсе, ка саѣ сѣ шї дн кредїнѣазе сѣпѣтатеа нївзѣрїї сале прївїнд ла тоате, че сѣ днѣтѣмплѣ дн органїстѣл лор, ка ла нїще лѣкрѣрї багателе, саѣ, дакѣ нѣ аѣ кѣпощїнда сѣфметѣлѣї де стѣл де делїкатѣ, каѣтѣ а'шї цїнеа сѣпѣтатеа дн келтѣїелеле алтора; плеакѣ пе кѣї пелецїте, сѣ фак стрїкѣторї а овещїцїї одїкне, а кѣсѣторещїї кредїнѣе, шї їспїтїторї а невіновѣдїеї. Саѣ, маї пе жртѣ, кад ка нїще жѣртѣе а знѣї воале, каре маї мѣлт стрїкѣ оменїрїї дескѣт чѣма. — Кѣї сѣ вѣд ачеаста, че с'аѣ зїс оареш кѣт сїлїте, ачела жїтесе ла експерїїнѣа де тоате зїмеле, шї прївеаскѣ, кѣ де шї нїчї кѣсѣторїа нѣ днпедекѣ де тот вїаца чеа некѣвїоасѣ, тотѣш ачааста маї мѣлт сѣ афлѣ днѣтрѣ чеї некѣсѣторїцї, карїї нѣ сѣ тем де ачеле жртѣрї, де каре

аѣ асѣ teme чеї кѣсѣторїцї, шї карїї аде сеорї афлѣ дн кредїнѣа фетеїлор сале, шї дн їзвїреа каре аѣ кѣтрѣ фамїліа са, о ваѣл де стѣл де таре де аш днѣрѣна некѣвїнѣоаселе поѣте. (Дн Germania дѣпѣ обїчеїжрїле шї леїїле Romанїлор а) кѣдеа тоате аверїле знѣї жѣне вѣтрѣн дн мѣна фїскѣлѣї, шї ачест обїчеїѣ шї пѣлѣ астѣлї днѣтѣ сѣ цїне дн Брауншваїг, Вїртенберг, Пфалд шї дн алте дѣрїѣ!) Аша зн план днѣшнї Плато фѣкѣсѣ: „Даѣт чїнева, зїче ел, нѣ сѣ днсоарѣ пѣлѣ ла треїзечї шї чїнчї де анї, сѣ се педенсеаскѣ аша, кѣт зн вѣрват дн ранѣл днѣтѣїс сѣ плѣтеаскѣ пе ан о сѣтѣ де драхте, дн ал доїле ранг шаптезечї, дн ал треїлеа шаїзечї, їар дн ранѣл ал патрѣлеа треїзечї де драхте.“ д) Общїеаска а дѣнаре дн Marїанд дн Амерїка деспре амїазѣ поапте вѣлѣнд кѣ се афла о мѣлцїме де прїнчї лепѣдадї дн анѣл 1758 аѣ хотѣрѣт, ка вѣрвацїї чеї не днѣсѣрацїї, карїї аѣ треѣт песте дѣвзечї шї чїнчї де анї, преѣт шї вѣдѣвїї карїї аѣ треѣт пре сте ачаастѣ вѣрстѣ, шї карїї нѣ аѣ прїнчї, каре аре о сѣтѣ де фѣнцї штерлїнг, сѣ плѣтеаскѣ пе ан чїнчї шїлїнѣе, каре аре треї сѣте, се плѣтеаскѣ дѣвзечї де шїлїнѣе, шї аша дн пропорцїе маї днколо спре ажѣторїѣл ачестѣї їнстїтѣт. д) De

а) „Neque adeo vos sollicitudo vivendi caput, ut absque mulieribus degatis, ac non quilibet vestrum mensae lectique sociam habeat, sed licentiam libidinis ac lasciviae vestrae quaeritis.“ Аша аѣ зїс одїноарѣ ачел таре днѣпѣрат ал Romанїлор Кесар Август днѣтрѣн нѣвѣнт ал сѣѣ днпотрїва мїренїлор некѣсѣторїцї. Apud. Dion. Cass. Lib. VI. pag. 576. —

а) Joan. Pet. de Ludvig. Dissert. de Hagestolziatu exule in Germania. Halae Venedor. 1727.

в) Schottelius de singularibus quibusdam juribus Germanorum, Cap. I. Wernherus Dissert de jure Hagestolziatus de a. 1724 Wirt. Kurzf. Landes-Ordnung tit. VIII. fol. 52 sqq.

д) De Legib. Lib. VI.

д) Stuttgarter ökonomische Auszüge. 1. Band. 21. Stocf. S. 313.

с'ар днтжшпла, ка зп вѣрват де ачещіа пе днспраці съ неферічаскъ врео фетишоаръ, ар тревѣі маі таре педепсіт де кѣт зп тіпър, каре днкъ нѣ аѣ ажѣнс ла вѣрста де 25 де апі, ші лѣпгъ ачаста педепсѣ ар тревѣі сіміт а плѣті о деосевітѣ дажде дп каса тѣртішѣлѣі, ші нѣмаі атѣпчаа съ фіе скѣтіт де ачѣа дажде, кѣнд ва лѣа фата, пе каре о аѣ фост рѣшінатво, саѣ, дакъ ачаста нѣ с'ар пѣтеа, съ іа алта. Ка съ се таіе тоатъ пофта спре некѣсъторіе, ші тоатъ плѣчѣреа спре о віацѣ некѣвіоасѣ, есте де тревѣіпцѣ, ка кѣнд чер доі о дрегѣторіе, каріі аѣ асемѣеа меріте, ачѣа дрегѣторіе съ се деа челѣі днспрат; іаръ кѣнд чер доі днспраці де асемѣеа мерітѣрї, атѣпчаа съ се деа ачелѣіа, каре арѣ маі тѣлці прѣпчї, ка прїп ачастѣ осевіре маі тѣлт съ се дндемне спре днспрат. Аша есте дп челе маі тѣлте ораше але Цѣрманіеі, дп каре дрегѣторііле де мацістрат нѣмаі чѣі днспраці пот ка съ ле аіѣъ. а) Аша ші дп Елѣвѣдіа чѣі некѣсъторіді нѣ пот дптра дп слѣжѣеле статѣлѣіѣ), каре лѣкрѣ дп репѣлїче словоде съ vede а фї преа фїреце де а нѣ днкрѣдїнда слѣжѣеле статѣлѣі зпор соіѣ де оаменї, каріі нічї прїп о легѣтѣрѣ, нічї прїп нѣравѣрї лѣждате преаѣ а съ зпї кѣ фодосѣл статѣлѣі. —

Скрїсѣ-саѣ ачѣстеа ідеї пе скѣрт дїп картеа лѣі Johann Peter Frank D. M., каре се нѣмѣще: System einer vollständigen medicinischen Polizei. Erster Band, dritte verbesserte Auflage. Wien, bei Johann Thomas Edlen v. Trattner, k. k. Hofbuchdrucker und Buchhändler. 1786. С. 172—191.

а) Kresser. L. C.

ж) Journal Etvanger, 1758.

ВОКАБЪЛАР ДЕ ВОРБЕЛЕ ЧЕ СЕ ПАР НЪОЪ ДН ПРОФЕЦИЛЕ ЛЪІ DANTE.

А.

Accordare, аккордаре. Дела коардѣ, корд, кордаре, аккорд, аккордаре, конкордаре, рекордаре шчл. ка адѣпаре, адѣпаре — днвоіре, днстрѣпаре. Даре. А аккорда пѣрерїле; аккорда зп съѣстантїѣ кѣ ажектїѣ: а аккорда зп інстрѣмент; а аккорда гласѣл кѣ зп інстрѣмент саѣ маі тѣлте інстрѣменте днтре сіне; а аккорда кѣіѣа чѣеа че чѣре, зп дрепт, зп прївілеціѣ шчл.

Adamant. Пеатрѣ педнвїнсѣ, діамант.

Adorare, адораре. Дела ораре саѣ зпаре. De znde vine ораціе, адораре, адорацие; чїнстрїре, слѣвїре, респектаре, днкіпаре, іѣвїре. А адора пе Дѣмнезеѣ; а адора аверїле; нѣта ачѣаста нѣ іѣвѣще, чї адорѣ пе фїіѣл съѣ.

Adulatio, адѣлацие. Дела ѣларе саѣ ѣліре, адѣларе. Ворѣ зп імітатїѣ а гласѣлѣі кѣпелѣі; тѣгѣліре, лїпгѣшіре, лѣѣдаре тѣрѣжтоаре.

Amare, амаре, де знде віп ворѣеле атор, амапор, амавіл, амавілітате шчл. Дака знеле дїп ачѣсте ворѣе ле авѣт, алтеле тревѣе съ ле лѣѣт, пѣптрѣ че рѣдѣчїна съ пе лїпсеаскъ, днтревѣіпцѣндѣне кѣ славона лїѣвїре каре е де о фаміліе кѣ лїѣѣѣ? Че вом фаче ѣлѣѣ ворѣелор амапор, амавіл, шчл.? ле вом прїїмі пѣгрешїт шї лїѣѣа се ва vedeа днпестрїцатѣ дїп деосевїте елѣменте. Адїѣѣ лїѣвїре саѣ іѣвїре, лїѣѣѣ ш'апої амапор амавіл. Кѣт се рекѣноаще де віне фаміліа ворѣелор днтр'о лїѣѣѣ че се еспрїмѣ: амаре, атор, шчл.? кѣт се потрїѣѣще а зїче: те амаїѣ маі пайнте де а кѣноаще

аморѣл! ши кѣт е де непотрѣвѣт цегѣл: те ѣвѣѣт маѣ пайнте де а кѣпоаще аморѣл! — Дѣсъ о таре дѣтреваре вѣне ла мѣжлок: Че вом фаче презентѣлѣ индикатѣ: амѣ че се конѣзидѣ къ ал верѣвлѣ авере? — Авере е зн верѣ перегѣлат, че дѣвлѣ регѣлѣ ар фѣ тревѣт съ факѣ авѣ; в, adesea ла поѣ се дѣтмоаѣе дѣн і, ка ла ovis, oaie шчл. Прип ѣрмаре авѣ с'а фѣкѣт пе алокѣреа ши дѣн сѣгл Италиѣ ши дѣн колонѣле Дачиѣ: аѣ, de unde adoa персоанѣ, аѣ. Амѣ дарѣ есте презентѣл индикатѣ ал лѣѣ амаре ши аѣ ал лѣѣ авере. Кѣм с'а кѣфѣндат ачесте дѣбѣ ворѣ дѣтре сѣне? — Прип аналоѣа саѣ градаѣа оаре-кѣм а дѣделесѣлѣ саѣ а семнѣфикаѣи, пентрѣ къ дѣн дѣделесѣл патѣрал ши примѣтив кѣнд аре саѣ цѣне чѣнева зн лѣкрѣ, ва съ зѣкъ къ дѣл амѣ саѣ дѣл ѣвѣще.

Arrogantia, аппаратѣ. Дела пѣрере, пѣрѣндѣ, аппѣрере, аппѣрѣндѣ, ка дела credere, кредѣндѣ. Кѣнд аппаре зн лѣкрѣ ва съ зѣкъ къ се ѣвѣще се аратѣ пе дѣн афарѣ, паре-ad, прекѣм ши кѣнд дѣн паре ва съ зѣкъ къ се фаче невѣзѣт, пере, паре-dic саѣ пѣмаѣ паре. О вѣвѣ дѣнѣ аппаратѣ сеамѣнѣ виндекатѣ, ѣпсѣ. . .

Approbate, апроваре. Дела провѣ, проваре, апроваре; а прѣимѣ, а гѣсѣ кѣ кале, а афла де вѣн зн лѣкрѣ. С'а апроват кѣтаре пѣрере, адѣкъ с'а черчетат, а трекѣт прип тоате провеле ши с'а прѣимѣт.

Aquila, аквилѣ саѣ аквилѣ. Дела аси. С'а зѣс пасереа тѣреадѣ ши таре кѣ чѣокѣл аквилѣн саѣ дѣценѣтор, аквилѣ. Пасѣреа ачеста е де маѣ тѣлте фелѣрѣпрекѣм, вѣлтѣрѣл, гаѣеа, шоѣтѣл, кѣрѣѣл, ѣеретеле каре тоате сѣнт пасѣрѣ де прадѣ,

рѣпѣтоаре; пѣтеле ѣпсѣ пропрѣѣ де аквилѣ с'а пѣстрат пентрѣ пасѣреа имперѣалѣ ши пентрѣ сѣмволѣл дѣпѣрѣдѣи. Аквила романѣ.

Argilu, арѣл. Ворѣ гѣреаскѣ прѣимѣтѣ дѣн тоате лѣмѣле Еѣропеѣ. Кѣлѣсѣ, пѣтѣнт, клѣѣос, хѣтѣ, лѣт.

Armata, арматѣ. Дела армаре. Ачестѣ ворѣ с'а дѣтревѣндат пѣ шѣѣ кѣм, а се зѣче armie, дѣн време че дѣн тоате лѣмѣле де familia латѣнѣ се зѣче: франг. armée, итал. armata, адѣкъ дѣн партиѣпѣл трекѣт ка ши ла поѣ дела батере, вѣтѣтѣ, да вѣтѣта; dare, датѣ, о датѣ; азѣре, азѣтѣ, пе азѣте; сѣрѣре, сѣрѣтѣ, да сѣрѣта саѣ пе сѣрѣте. Прип ѣрмаре дела армаре арматѣ, ѣар пѣ armie.

Attentivo, attentiv. Дела tendere, tindere, дѣтѣдере, претѣдере, аттѣдере шчл. А тѣнде азѣл саѣ ѣреѣле а вѣга де сеамѣ, а лѣа aminte, а авеа аттенѣе; ши прип ѣрмаре attentiv, кѣ лѣареа aminte, вѣгѣтор де сеамѣ.

Attributu, аттѣвѣт. Дела трѣвѣре, аттѣвѣре, аттѣвѣт. Калѣтате че се аттѣвѣе, се кѣвѣне ла чева; прекѣм: Drept, дѣделѣнт рѣдѣѣтор, атотпѣтернѣв, етернѣ, сѣнт аттѣвѣте че се аттѣвѣеск саѣ се кѣвѣн лѣѣ Dămnezeѣ, непѣртѣнѣреа есте зн аттѣвѣт ал дрептѣѣи.

Audace, авдаче. Дела авдѣ (глас) de unde audire, азѣре, гласѣл саѣ сѣнетѣл авѣнд релѣѣе кѣ азѣл. Дела audere саѣ дела авдѣ се фаче латѣнеѣе audax — audace, глѣсѣитор, рѣкнѣитор, темерарѣѣ, че дѣсѣлѣл темереа саѣ фѣрка, семенѣ, дѣдрѣзѣнѣд; дѣрж. Челе дѣн ѣрмѣ треѣ ворѣе сѣнт де елементе стрѣне.

* В.

Vardu, вард. Поет ла античїи Челдї ал кърора принѳипал министр ера де а челебра виртѳдїле ши їсвѳнзїле ероїлор. **Vardii** аѳїда прїп кѳлтѳрїле лор кѳраѳїл вїтежїлор.

Bellu, веллѳ, веллѳ. Фрѳмос. Лпсѳ фрѳмос ва съ зїкѳ фрѳмос адїкѳ кѳ фрѳмѳ. **Ma belle** франѳозеск, ромѳнїї о лп-тревзїндеазѳ лп кѳптечеле лор, тѳндра теа, вѳлла теа: „Вѳлла їчї, вѳлла пе вѳлла, ваг'о крѳчеа трсїтоаре," дела вѳллѳ vine ши пѳмеле **Бѳллѳцѳ** ка Фрѳмѳшан. Ворѳа дар веллѳ се афлѳ лп елементеле цегѳлѳї попѳлар. Лптре Ромѳнїї din Macedonia есте фоарте лптревзїндат, de unde ши пѳмеле Беллїлор.

Bravare, браваре. Дела браво, брав, браваре; а фї воїник, вїтеаз лппротїва кѳї-ва, а арѳта фрѳнте, а деспрецѳї, а лп-фрѳнта.

С.

Cadaveru, кадавер. Дела кѳдере; зп трѳп кѳзѳт din viaцѳ, морт. Прекѳм лп гречешѳе дела *πύτωμα, πύμα*, асемenea дела кадере се фаче кадавер, ворѳѳ че франѳезїї пѳ ар авеа атѳта дрепт съ о аївт кѳт пої, пентрѳ кѳ аѳ перѳѳт рѳдѳчїна cadere лптревзїндїнд пе tomber.

Capu, кап. С'а зїс лп франѳозешѳе chef — de son chef, de капѳл съѳ. **De vlad** с'а маї лптїне лїмѳва франѳозескѳ, ам лпченѳт а пе сторѳої ши а пе маї мѳдї ши пої: Шеѳл департаментѳлѳї, Шеѳл оѳїрїлор, шеѳл полїдїей, шеѳ de власѳ, парѳкѳ пе ар шѳдеа рѳѳ съ зїчет капѳл оѳїрїлор, капѳл департаментѳлѳї, капѳл полїдїей. — Кап, капї лпсемнеазѳ

кѳпетенїе, chef; їар кап, капете лпсемнеазѳ, цестѳ, testa, tete.

Captivu, каптїв. Дела сареге каре ва съ зїкѳ апѳкаре, прїндере. Прїп трѳмаре каптїв, ва съ зїкѳ прїнс ла ресвоїѳ саѳ лп лпкїсоаре, арестат, роб. Ворѳа сареге есте рѳдѳчїна ворѳелор лпкѳпере, капаче, капачїтате, капавїл, капавїлїтате, лпчепере прїнчепере, прїнчїпїѳ, прїнд, прїчепере ш. ч. л.

Catene, катене. Ворѳѳ de рѳдѳчїнѳ de unde vine ворѳа кѳтѳше, феаре, ландѳрї, овезї, = catena vine дела *καθ' ένα*, лна кѳте зна. Аша сънт тоартеле ландѳлѳї.

Celebrare, челебраре. Дела celebre, вестїт, слѳвїт, кѳ пѳме маре, *ευχλειος*, прїп трѳмаре челебраре ва съ зїкѳ а вестї, а кѳпта лавделе, пѳмеле кѳї-ва.

Committere, коммїттере. Дела мїттере, транспїттере, трїмїттере, коммїттере, адмїттере, промїттере, ремїттере, ш. ч. л. — коммїттере ва съ зїкѳ а мїтте саѳ а пѳне лппрезѳлѳ, а съѳѳршї; дела коммїттере vine ворѳа кѳмѳтрѳ адїкѳ пѳїтор лппрезѳлѳ ал пѳмелѳї.

Comparare, компараре. Дела параре, пѳраре аппѳраре, компараре, реппараре урепараре ш. ч. л. — Компараре ва съ зїкѳ а аллѳтѳра, а асемѳна доѳ лѳкрѳрї, а черчета рапортѳрїле ши дїфѳерїндеале лп-тре елле. А компара траѳкѳдїа кѳ орїѳїпалѳл. А компара пе Омер кѳ Вїрѳїліе. А компара тарѳа кѳ преѳл че се чере, адїкѳ кѳ ванїї че дѳм, а кѳмпѳра.

Concertare, кончертаре. Дела чертаре, кончертаре, кончерт. А черта лппрезѳлѳ, а скоате гласѳрї лппрезѳлѳ, а лївої гласѳрї. А фаче кончерт. § А се черта, а се

сѣди, а се диспѣта, а се десвате, а се сѣтъѣ, а се дивої, дн оаре каре черчетаре.

Condamnare, kondamnare, саѣ kondempnare. Дела dampnare саѣ dempnare, дндempnare, kondempnare. А да хотърѣре дмпрезвѣ, а хотърѣ жѣдикѣторїи, а осѣнди; а kondamna зп криминал ла тѣнкѣ, ла тоарте; а kondamna съ плѣтеаскѣ о сѣмѣ.

Conserere, копчепере. Дела сарере. А чепе, а принде, а дичепе дмпрезвѣ, а зѣмїсли. Аша не пѣгет скѣпа де тоатѣ рѣеа стрѣпѣ шї венї ла ворвеле поастре пѣрїптещї.

Codardu, kodard. Дела коадѣ. Чел чепѣне дн коадѣ, кодачѣ, фрикос, мїшел, lăche.

Conducere, кондѣчере. Дела дусере. А дѣче дмпрезвѣ, а дѣче де тѣпѣ, а фї кѣлѣзѣ, а повѣзѣ, а ддрепта.

Conquistare, конкѣистаре, конкѣистант, conquérant. Кѣтрѣпїре; а лѣа кѣ арме, а сѣпѣне, а сѣвѣзга о царѣ.

Consórtie, консоарте. Чел че аре ачешї соарте, соѣе, вѣрват шї фешее дн кѣсѣторїе.

Construire, клѣдїре, zidire, ворѣа стрѣре есте рѣдѣчина ворвелор їнстрѣїре, їстрѣвдїе, їнстрѣктив, констрѣїре, констрѣкдїе. Дака ворвеле їнстрѣкдїе шї констрѣкдїе саѣ прїїмїт, кѣ ачелашї кѣвѣнт їнтрѣ дн dominiѣл лїмѣеї шї їнстрѣїре шї констрѣїре.

Consumare, консѣтаре. Дела сѣмѣ. А фаче о сѣмѣ, о грѣмадѣ, а пѣне зпа песте алта, а дѣлѣа, а сѣвѣршї, а венї пѣпѣ ла зпа, а мїстѣ. Дѣмпезеѣ консѣмѣ креадїа лѣмѣї дншасе зїлме, § А се консѣта атѣта пѣїне саѣ карне; зп от консѣмат дн щїїндѣ.

Contagiosu, контаѣїос. Дела tingere

саѣ tangere, аттїнѣере, контїнѣере. А тїнѣе саѣ а се аттїнѣе дмпрезвѣ, а се лїнї, а се молевсї. Прїн ѣрмаре контаѣїос, лїпїчос, молевсїтор.

Contemplare, контѣмпларе. Дела темплѣ саѣ тѣмплѣ. А фї фацѣ дн фацѣ кѣ тѣмпла, а прївї аѣїнат, кѣ зїмїре, зп лѣкрѣ кѣ окїї саѣ кѣ мїнтеа.

Contestare, контестаре. А пѣ прїїмї, а пѣ рекѣноаѣе дрептѣл кѣїва, а се дмпротївї, а се диспѣта.

Culoare, кѣлоаре. Вѣпсеа, фацѣ. Кѣркѣвѣла аре шапте кѣлорї.

Culpace, кѣлпаче. Дела солра саѣ кѣлпѣ, де знде молдовенеѣе кѣлпаш, саѣ маї класїк кѣлпаче: грешїт, вїноват.

(Ва ѣрма.)

ЛѢКРѢРї DE БЪГАТ ДН СЕАМЪ, саѣ деосевїте.

Клопоте. Клопотѣл С. Іаков де Компостела дн Спанїа траѣе 300 де тѣжї. — Дн Мїлан ла вїсерїка катедралѣ чеа маї маре шї маї скѣмпѣ zidire дн Австрїа аре 306 тѣжї, 22 де ѣрме днпреѣїр. — Парїс дн вїсерїка Notre-dam чел де кѣпетенїе клопот, каре се пѣмеще Еманѣїл чел маре, траѣе 320 де тѣжї. Ла 1680 есте вѣрват, аре 25 де ѣрме днпреѣїр, се аѣде ла време де лїнїѣе 3 мїле петѣцѣї де парте. Берлїн ла вїсерїка катедралѣ 320 де т. — Москва, каре днкѣ стѣ, 360 т. — Вїена дн вїсерїка С. Стефан траѣе клопотѣл фѣрѣ корѣпѣ 324 де т. Корѣпа траѣе 70 де т. кѣзїна деасѣпра 18 т. кѣ тот 412 т. Есте песте 10 ѣрме дналт, аре 30 де ѣрме днпреѣїр, лїмѣа аре 13 т. шї 28 де пѣвдї.

ші есте песте 9 време де лънгъ. Феръл къ каре есте лндѣнтат траѣе 82 de m. се порнеце де 12 oamenі. — Тълон лн Франца аре клопот де 506 m. — Хала търнълзі лн Москва (maі de тълт) аѣ трас 4440 de тължі — ера 33 de време лналт, — maі гата 38 време гроасъ ші авеа лн діаметрѣ 22, іаръ лнпреціѣр 69 de време, лнмба трѣѣа 100 de тължі. Лн фокъл чел mare дела а. 1701 саѣ прѣпѣдіт. Лнфрікошѣторіѣл еі топ maі тълт спѣймѣнта ші асърѣа, де кѣт сѣпа. Авѣта аѣ лнчетат mania de а рѣдіка лн търнѣрі клопote несдравене.

Скѣрї ші трепте. Търнѣл лзі С. Стеф н лн Віена аре лн лпълдїме 80 de стѣлженї de віен. ші 4 време; аре лн лоп. трѣ 553 de піатрѣ ші 200 de лемп, къ то. тѣл 753 de трепте. — Катедрала дела Страсѣрѣг аре тѣрп de 76 de стѣп. de віен. ші 3 време къ 725 de трепте. — Лн Лад с. хѣт тѣрнѣл С. Мѣртїп 75 de стѣп. ші 4 време къ 495 de трепте. — Тѣрнѣл оріентал лн грѣдіна аша пѣмітѣ Еїсгрѣѣ лн Моравїа есте 218 време лналт, аре 302 de трепте.

Чел maі mare дешерт (пѣстїе) не пѣмѣнт есте дешертѣл Сохара лн Африка къ сѣрѣаѣ de maі тълт de 60,000 de мїлѣрі пѣтрате географїче. Тот ачеста дешерт есте о mare de пѣсїп аль, фїп ші мїшкѣтор.

Капітала Европеї есте Лондра, а Асіеї Пекіпг, а Афричії Каїро саѣ Кахїра, а Аме річії Рїо Іанейро, maі пайнте Мексіко.

Dr. Vasіc.

МЪРЪЕАЛЪ ДЕ АКОПЕРЕМІНТЕ ФЕ- РІТОАРЕ ДЕ ФОК.

Афлатъ de Енглеѣл Віліам Патенсон.

Астѣ мїгмѣ пѣ пѣмаї лмпїедїкѣ а rez-

вате втезала прїп акоперемїнтеле къ шїп- ділѣ, чї лнкѣ, компѣсѣ фїнд de пѣрді дѣ- рѣпоасе, ле фереѣе de фок, адекѣ а се а- прїнде дїп тѣчївї сеаѣ скѣптѣе кѣзѣте de ne дїп афарѣ.

Сѣ іей: о парте (д. п. о окѣ сеаѣ 10) арїпѣ (пѣсѣп) фїпѣ; доѣт пѣрді (2 сеаѣ 20 окѣ) чепѣшѣ вѣпѣ шї кѣратѣ de лемпѣ; трї пѣрді лѣт вѣкат префѣкѣт лн пѣлбере- сеаѣ вар пѣсѣпос ла аер префѣкѣт лн пѣл- бере. Тоате ачесте de осевї, се вор петре- че прїп о сѣтѣ деасѣ, дѣпѣ ачеста се вор аместека, шї не рѣнд се вор адѣоці къ патрѣ пѣрді (дѣпѣ тревѣїпѣѣ маї тълт сеаѣ maі пѣдїп), олеѣ кѣрат шї вѣп de п. Астѣ мїгмѣ се ва аместека віне лн пн вас по- трївїт, сеаѣ се ва тѣчїна не о піатрѣ, пѣлѣ се ва фаче впїформѣ (деопотрївѣ). Аме- стекѣнд'о пѣрѣре спре а пѣ се ашѣза арїпа, се ва тѣрѣї акоперемѣнтѣл, (кареле аре сѣ фїе віне вѣкат), de одатѣ сѣѣїре, maі алес акоперїнд тоате крѣпѣтѣрїле, апої вѣкѣндѣсѣ астѣ лнтѣї тѣрѣеалѣ, се на тѣрѣї аша de грос, прекѣт се ва пѣтѣ, шї аста се ва пресѣра къ фїпѣ фѣкѣтѣ дїп кѣрѣмїзі тѣчїпате. (А. Ром.)

Венїтѣл театрелор дїп Парїс.

Лн апѣл треѣт с'аѣ лнкѣсѣїт лн тоа- те театреле капїталїей апроане de 8 мїліоа- не франчі (24 мїліоане леї), кѣтрѣ каре се кѣвіне а адѣоці 4 1/2 мїліоане леї, ажѣтор дїп партеа гѣверпѣлзі, адекѣ песте тот 28 1/2 мїліоане леї; іар келѣеала с'аѣ сѣїт пѣпѣ ла 21 мїліоане.

(Аль. Ром.)